

[Harald Petersen.]

påstod det ærede medlem, at der er en særlig fare forbunden med det, vi nu formentlig agter at beslutte os til.

Det forekommer mig, at det ærede medlem i denne argumentation glemmer sit eget partis allernærmeste fortid. Det er ganske naturligt, synes jeg, at den højtærede statsminister bl. a. i aften har mindet det ærede medlem om og konfronteret ham med det radikale partis varme og uforbeholdne tilslutning til det skandinaviske forsvarsforbund, for den nuværende problemstilling her springer jo direkte ud af det skandinaviske forsvarsforbunds forlis. Tilslutningen til det skandinaviske forsvarsforbund medførte nemlig en omfattende og meget betydelig militær forpligtelse for Danmark med hensyn til genopbygning af et dansk forsvar. Forpligtelsen for Danmark, ja selve forudsætningen for det skandinaviske forsvarsforbund, var jo den udtrykkelige, at Danmark måtte og skulle genrejse et forsvar, der under hensyntagen til vor økonomiske bæreevne, sammenlignet med de andre skandinaviske lande, bragte dansk forsvar så nogenlunde i niveau med det, der præsteredes fra svensk og fra norsk side, og dette var vel at mærke mere end en juridisk forpligtelse, det var en moralsk garanti, Danmark gennem sine forhandlere her påtog sig, og den var godkendt af alle og blev accepteret af alle under såvel de indledende militærtekniske forhandlinger som de politiske forhandlinger, der senere fulgte på.

Se, disse skandinaviske forpligtelser ville automatisk medføre en betydelig forøgelse af dansk forsvars udgifter, det er hævet over enhver diskussion, men såvidt jeg erindrer, søgte man ikke dengang fra radikal side at skræmme med det, der nu føres i marken, og jeg kan da sige, at der er ingen, der her i landet hverken nu eller siden ønsker, at Danmark skal ruste sig til døde. Jeg vil derfor gerne have at vide, om det ærede medlem er i besiddelse af konkrete for os andre i øjeblikket ukendte oplysninger, der begrundet påstanden om, at Danmark nu må belave sig på at udrede større militære udgifter end dem, vi ville få under et skandinavisk forsvarsforbund, og at de endog vil blive så store, at de vil tvinge Danmark socialt og kulturelt i knæ. Foreløbig henviser jeg til de bemærkninger, der er fremsat både af den højtærede udenrigsminister og af den højtærede statsminister om den linie, man fra Atlantpagtens førende land har anlagt i dette spørgsmål overfor de mindre lande, der kommer i betragtning som Atlantpagtlande, men det ærede med-

lem må jo have andre oplysninger, og det er dem, jeg gerne vil vide noget om, for det, der er det sikre, er, at det af det ærede medlem ønskede skandinaviske forsvarsforbund ville have givet Danmark stærkt øgede udgifter til vort forsvar, og det bøjede det ærede medlems parti sig for under de forhandlinger, der dengang fandt sted.

Med hensyn til faremomentet ved den ene eller den anden form for regionale aftaler vil jeg også gerne vide, med hvilke argumenter man begrundet denne påstand. Mig bekendt har i hvert fald den sovjetrussiske propaganda, ja selv de officielle sovjetrussiske begrundelser udtalt sig med samme styrke såvel mod det skandinaviske forsvarsforbund som mod Atlantpagten, og faktisk har man i den propaganda, man både har hørt og læst, slået dem begge i den selv samme søk.

Der er endnu et spørgsmål, jeg gerne vil berøre i forbindelse med det, jeg her nævner. Såvidt jeg erindrer, var den radikale begrundelse for kort tid siden i første række, at det skandinaviske forsvarsforbund for første gang — efter radikal opfattelse altså — ville give et dansk forsvar en mening ved, at det blev indlemmet i et større skandinavisk forsvarssystem. Fællesskabet og den gensidige forpligtende anvendelse af de tre landes forsvar var, såvidt jeg husker, den baggrund, som man både i tale og skrift fra radikal side førte frem, og det var opfattelsen, at et dansk forsvarsberedskab under denne situation altså ville få en virkelig mening. Det er utvivlsomt også en rigtig betragtning, at jo kraftigere det forsvarssystem er, som man under den givne situation måtte knytte sig til, des større effektivitet er der knyttet også til vort eget militære system; men ud fra denne utvivlsomt rigtige betragtning synes jeg, at man også fra radikal side må søge at klargøre både for sig selv og for os andre det spørgsmål, hvorledes et dansk forsvar kan blive let at bære og få en forstandig mening som led i en skandinavisk forsvarsunion, der efter en fælles opfattelse indenfor samtlige politiske og militære kredse i de tre skandinaviske lande krævede omgående hjælp udefra, hvis det blev udsat for væbnet angreb, medens det selvsamme danske forsvar nærmest fuldstændig vil miste sin mening og blive en uhyre byrde for det danske folk, når det tilpasses en langt større forsvarsunion, med langt større både selvstændig og effektiv virkning, ikke mindst af præventiv karakter? Det er det spørgsmål, jeg synes man med rette kan stille, og jeg har ikke fået nogen virkelig begrun-